

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] substantia panis post consecrationem huius sacramenti
annihiletur, an in pristinam materiam resoluatur? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Vtrum substantia panis vel vini post consecrationem huius sacramenti annihilatur?

443

4.d. 11. q.

1. a. 2. c.

4. cont. c.

63. et quo.

5. a. 11. et

quo 9. a.

5. ad 3. et

1. Cor. 11

le 5. col. 5

† a. praeo

in lib. de

his qui my

sterius ini

statur. c.

9. a. me. 1.

4. refer-

tur de Cō

se. d. 2. c.

Ause.

l. 83. q. 9.

21. in me.

80. 4.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod substantia panis post consecrationem huius sacramenti, annihilatur, aut in pristinam materiam resoluatur. Quod enim est aliquid corporale, oportet alicubi esse. Sed substantia panis, quæ est quiddam corporale, non manet in hoc sacramento (ut dictum est †) nec etiam est dare aliquem locum ubi fit. Ergo non est aliquid post consecrationem. Igitur aut est annihilata, aut in præiacentem materiam resoluta.

¶ 2 Præterea, Illud quod est terminus à quo, in qualibet mutatione non remanet, nisi forte in potentia materiæ: sicut quum ex aere fit ignis, forma aeris non manet nisi in potentia materiæ: & similiter quando ex albo fit nigrum. Sed in hoc sacramento substantia panis aut vini se habet sicut terminus à quo, corpus autem vel sanguis Christi sicut terminus ad quem. Dicit enim * Ambr. in lib. de Officijs, Ante benedictionem alia species nominatur: post benedictionem corpus Christi significatur. Ergo facta consecratione, substantia panis vel vini non manet, nisi forte resoluta in suam materiam.

¶ 3 Præterea, Oportet alterum contradictoriorum esse verum. Sed hæc est falsa, Facta consecratione, substantia panis vel vini est aliquid. Ergo hæc est vera, Substantia panis vel vini est nihil.

SED contra est, quod August. * dicit in lib. 83. quæst. Deus non est causa tendendi in non esse. Sed hoc sacramentū diuina virtute perficitur. Ergo in hoc sacramento non annihilatur substantia panis aut vini.

RESPONDEO dicendum, quod quia substantia panis vel vini non manet in hoc sacramento, quidam impossibile reputantes, quod substantia panis vel vini in corpus vel sanguinem Christi conuertatur, posuerunt quod per consecrationem substantia panis vel vini, vel resolutur in præiacentem materiam,

teriam, vel quòd annihiletur. Præiacens autem materia, in quam corpora mixta resolui possunt, sunt quatuor elementa. Non enim potest resolutio fieri in materiam primam, ita quòd sine forma existat: quia materia sine forma esse non potest. Cum autem post consecrationem, nihil sub speciebus sacramenti remaneat nisi corpus & sanguis Christi: oportebit dicere, quòd elementa, in quæ resoluta est substantia panis vel vini, inde discedant per motum localem: quod sensu percipere ur.

Similiter etiam substantia panis vel vini manet usque ad ultimum instans consecrationis. In ultimo autem instanti consecrationis iam est ibi substantia corporis vel sanguinis Christi: sicut in ultimo instanti generationis, iam inest forma. Vnde non erit dare aliquod instans, in quo sit ibi præiacens materia. Non enim potest dici, quòd paulatim substantia panis vel vini resoluatur in præiacentem materiam, vel successiue egrediatur de loco specierum: quia si hoc inciperet fieri in ultimo instanti suæ consecrationis, simul sub aliqua parte hostiæ esset corpus Christi cum substantia panis: quod est contra prædicta*. Si vero hoc incipiat fieri ante consecrationem, erit dare aliquod tempus, in quo sub aliqua parte hostiæ neque erit substantia panis, neque erit corpus Christi: quod est inconueniens, & hoc ipsum perpendisse videntur. Vnde posuerunt aliud sub disunctione, scilicet quòd vel annihiletur, vel in præiacentem materiam resoluatur. Sed nec hoc potest esse: quia non est dare aliquem modum, quo corpus Christi verum esse incipiat in hoc sacramento, nisi per conuersionem substantiæ panis in ipsum: quæ quidè conuersio tollitur, posita vel annihilatione substantiæ panis, vel resolutione in præiacentem materiam. Similiter etiã non est dare, vnde talis resolutio, vel annihilatio in hoc sacramento causetur, cù effectus sacramenti significetur per formam: neuerum autem horum significatur per hæc verba forma: Hoc est corpus

*in isto a.
& præc.*

meum . Vnde patet prædictam positionē esse falsam.

Ad primum ergo dicendum , quòd substantia panis vel vini facta consecratione, neque sub speciebus sacramenti manet, neque alibi . Non tamen sequitur, quòd annihiletur : conuertitur enim in corpus Christi. Sicut non sequitur , Si aer ex quo generatus est ignis, non sit ibi vel alibi, quòd sit annihilatus .

Ad secundum dicendum, quòd forma, quæ est terminus a quo, non conuertitur in aliam formam , sed vna forma succedit alteri in subiecto; & ideo prima forma non remanet nisi in potentia materiæ. Sed hic substantia panis conuertitur in corpus Christi, vt supra dictum est *. Vnde ratio non sequitur .

Ad tertium dicendum , quòd licet post consecrationem hæc sit falsa, Substantia panis est aliquid : id tamen in quod substantia panis est conuersa , est aliquid . Et ideo substantia panis non est annihilata .

ARTIC. IV.

Vtrum panis possit conuerti in corpus Christi?

AD quartum sic proceditur. Videtur, quòd panis non possit conuerti in corpus Christi. Conuersio enim quædam mutatio est. Sed in omni mutatione oportet esse aliquid subiectum quod prius est in potentia, & postea est in actu: vt enim dicitur 3. † Phys. Motus est actus existentis in potentia . Nō est autem dare aliquid subiectum substantiæ panis, & corporis Christi: quia de ratione substantiæ est, quòd sit non in subiecto : vt dicitur in prædicamentis †. Non ergo potest esse quòd tota substantia panis conuertatur in corpus Christi .

¶ 2 Præterea, Forma illius, in quod aliquid conuertitur, de nouo incipit esse in materia eius, quod in ipsum conuertitur : sicut cum aer conuertitur in ignem prius non existentem , forma ignis incipit de nouo esse in materia aeris : & similiter cum cibus conuertitur in hominem prius non existentem , forma hominis incipit esse de nouo in materia cibi . Si ergo panis conuertitur in corpus Christi, necesse est quòd

* i. co. a.
et in præ.

443

inf. ar. 6.

co. et a 8.

cor. et ad

3. et 4. d.

11. q. 1. a.

1. q. 2. ad

1. et q. 3.

ad 3. et a.

3. q. 1. per

so. & 4.

cont. c. 63

& quol.

5. ar. 11.

Et opus. 2

6. 8. & 1.

Co. 11. le.

4. co. 6. et

le. 5. col. 3

l. 3. tex. 6

so. 2.

in ca. de

subst. 2. 1.